

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt-kr.
 Fél évre 5 frt-kr.
 Helyi 3 frt-kr.
 Helyi 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újság ára 50 krajár.
 Nyilatkozásban megjelölt kölség minden postai sora 30 frt.
 Hirdetéseket felvételre a kassa alá kell küldeni. KUTASI könyvnyomdája, valamint KUTASI MAN H. könyvnyomdája. Helyi újságírók és szerkesztőknek a kassa alá kell küldeni a felvételre.
 Kéziratok vissza nem adandók.

Működési hely:
 FELNŐDI K. LAJOS könyvnyomdája és a kassa alá kell küldeni. KUTASI könyvnyomdája és a kassa alá kell küldeni.
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt-kr.
 Fél évre 5 frt-kr.
 Helyi 3 frt-kr.
 Helyi 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újság ára 50 krajár.
 Nyilatkozásban megjelölt kölség minden postai sora 30 frt.
 Hirdetéseket felvételre a kassa alá kell küldeni. KUTASI könyvnyomdája, valamint KUTASI MAN H. könyvnyomdája. Helyi újságírók és szerkesztőknek a kassa alá kell küldeni a felvételre.
 Kéziratok vissza nem adandók.

Meddő politika.

A mi román polgártársaink abban különböznek a Bourbonoktól, hogy mitsem tanultak és mindent felednek. Csak egy érzelmeket kultiválnak: az indokolatlan bosszút a magyar állam ellen, egy rögeszmét táplálnak: egy soha nem létezett és soha ki nem viheto Dacorománia meglegetését.

Mit csináltak most Nagyszebenben a nagy garral lapjaikkal világra kürtölt konferenciájukon? Viharos tanácskozások után, melyekben a legocsmányabb szidalmakkal illették a magyar nemzetet, ki-mondották: hogy változatlanul fen-tartják az 1881., 1884. és 1887. évi értekezleteken megállapított nemzeti programot, vagyis hogy ezental is passiv magatartást követnek. Nem vesznek részt sem a köztörvényhatósági, sem az államigazgatás és politikai mozgalmakban. (Ez is ugy értendő, hogy azért a képviselőválasztásoknál csak úgy eladja az ő népké a szavazatát, mint eddigé.)

1881-ben és azóta immár harmad-évenként negyedikben mondták ki, hogy a hatalomhoz való közeledés és a vele való egyezkedés — lehetetlen, ergo meg-maradnak a passivitas álláspontján leg-alább — még egy háromévi cikluson ke-resztül. Akkor majd aztán 1893-ban ismét összejúlnak és ismét megállapítják, hogy a hatalommal nem lehet kibékülni s ak-kor megmaradnak — passivistáknak. Hogy aztán ez a politikai procedura mikor fog véget érni, azt sem mi, de ők sem tudják megmondani.

De nehogy valamiképp feledésbe men-jenek a panaszaik, sérelmeik és jogos kö-veteléseik, hát minden három esztendőben fölkeresik Nagy-Szeben városát, ott teszt-letileg megvillogtatják a passivitas kardját, nyilván azért, hogy a hatalom állandó ret-tegésben tartassék a román »nemzeti« párt három évi tannusra beosztott politikai ak-ciója által. Tehát három évig nyugodtan alhatik a hatalom és az államalkotó ma-gyar nemzet, mert a rómaiak dicső és büszke utódai ezen idő alatt nem fognak aktív politikát űzni, hanem szép csendesen rakosgatják össze a homokszemeket a nagy hegyhez, mely három év múltán ismét meg-szülje a — politikai egetet.

A „DEBRECZENI” TÁRSÁJA.

HOL KÖTTETNEK A HÁZASSÁGOK?

A vallásos kebel a hitattal azt a feleletet adja kérdésekre: a mennyben. Bár ugy vol-na; a szent könyv, mint az isteni kinyilatkoz-tások szimbolikus tarháza, azt tanítja, s a hívő kebel szent meggyugyással, lelki örömmel fogadja a tanítást, mert tudja, érzi, hogy ezen bibliai tan a házasságnak a legmoralisabb s a legbiztosabb alapot adja meg: a szeretetet. A szeretet az istenség egy szikrája, a mely ös-ayyaga a mindenségnek, vezérhatalma a vilá-gnak, s lehet-e jobb házasság, mint az, a melyet a tiszta szeretet hoz össze, az a szeretet, a mely mennyei eredetű, isteni? Nem képzelt-hető. Azert mondják, hogy a házasságok menny-ben köttetnek. Mi e mondas manapság? Bos-zantó szatira!

S ha tólnk kérdezi valaki, hol köttetnek manapság a házasságok? Azt feleljük hatá-rozottan reá: a pokolban. Vagy lehet-e azt a most divó s az emberi méltóságot melyen le-alacsonyító leányvásárt másnak nevezni, mint a pokol szerzemények?

Es vajon kicsodák az úgnókok ebben a csúnya munkában?
 Hát a felelet bizony nem épületes, mert éppen azokat kell legbuzgóbb úgnókok gyá-nát megvevőznünk, a kikől a szegény eladó-leány legtöbb szeretetet, jövő életének boldog-ságára nevez legtöbb s legszerettebbes gondot kívánhatná: a mamák (legkiváltképen), a papák (a mama támadásai által megpuhuiva), a kedves aénikék (ezeket a potya uszonnak s az unalom kényserítési másnak bajaival töröd-ül, s másnak keserűségeket szerezni). Ez a

Ámde mégis ugy látszik, hogy da-czára az ujonnan elhatározott passivitas-nak, e három év alatt sem kárhoztatják magukat tökéletes politikai tétlenségre, ha-nem tekintettel arra, hogy a helyzet ne-hezebbé vált: (valjon mire nézve?) hát fölterjesztenek egy memorandumot, mely-ben a román nemzet (!) panaszai fognak felsorolotatni, hadd halja meg a trón, Európa, Ázsia, Afrika, Amerika és Ausz-trália, no meg a magyar kormány, hogy a magyar állam kötelei között élő román-okkal szemben a hatalom tulkapasokat enged meg magának, s hogy rettenetes, a hogy ők ebben a Magyarországra fojto-gatják, kinozzák, kerékbe török és még a saját nyelvükön imádkozni sem engedik őket. Fölujtják a régi nótát, tele kürtölik a világot a magyar zarnokság fölötti pa-naszokkal, a melyek legnagyobb része a legarczátlanabb hazugság, s ezzel eleget tesznek hazafui »lelkismeretüknek«.

Hogy aztán az újabb politikai em-lékiratnak minő gyakorlati sikere lesz — a fölött tan ők maguk sincsenek kétségben.

A magyar államhatalom amint ed-dig is végezte a maga dolgát a román-ok passiv magatartása és az egymást követő memorandumok ellenére, ugy ezután is tudni fogja érvényre juttatni az állam egyetemes akaratát mindazok-kal szemben, akik az állam köteleké-ben élve elfogadják annak jótéménye-it: a polgári s egyéni szabadságot, az egyházi és iskolai autonómiát, a szabad sajtót, melyet a magyarok gyalázására s az állam elleni bujtogatására használnak föl egyedül.

Azert ha azt hitték a nagyszebeni konferencia tagjai, hogy egy semmit mondó határozati javaslatra a magyar államhatalom most nagyobb súlyt te-ket, mint a hogy azt az 1881. 84. és 1887-ben hozott rezolúciókkal tette, — ugy abban nagyon tevedtek, mert ha változott is a helyzet és pedig román felfogás szerint »nehezebbé« vált, ugy ennek az oduma nem a magyar államot, vagy kormányát, hanem egye-dül és kizárólag a román »nemzeti« párt irástudót terheli, akik mesterségesen szítják az elégedetlenség parazsát, s akik

szép társaság az a mai világban, a mely vál-lalkozik a házasságot a leánygyermekre nézve pokolba tenni. . . Két kérdés merül itt fel: miért? és hogyan? Megmondom.

Miert? Azt tulajdonképen józan észszel nem lehet megérteni, de tény, hogy a mai szülőknak az a fötörkevésük, hogy leánygyer-meiket minél előbb eltávolítsák hazurol; ferjhez adni, nehogy a nyakukon maradjon. Hogy ezt tehessék, nem veszik tekintetbe, ki van-e már az a leány eléggé fejlődve a ház-as-életre, vagy nem; van-e hajlandósága ahoz menni, a kit ő kiszemelték vagy nem; sze-reteti-e, utálja-e, az mindegy, nincs-e a szívében egy korábban megfogalmazott érzelem, a melynek erőszakos elyomása oly sokszor es oly keservesen megboszluta magát az életben, hogy bizony méltó volna már egyszer a szívet is megvizsgálni, mielőtt a kezét odaadnók; ha-nem az a parthie-vadászatól elkábult szülőnek mind bliktü; csak a leány ferjhez meujen, hogy aztán a családi élet rávezze pokolba lesz, hogy keserves könnyeket hullat szülei szerencsien-akarata miatt talán egész életén át — mi az egy mamának, a ki a nének társaságában kifözött tervét a szegény leány akaratának megtörése vel diadalmosan keresztülvitte.

Csodálatos teremtés is az a nő!
 Sok esetben nem birtam eléggé bámulni a mamák vakaságát a kijelölttel s érthetetlen elfogultságát saját leányaikkal szemben; mert higgyék el uraim és hölgyeim, a legtöbb eset-ben az a mama a ki most a nyakába akarja vauzni a leányának a nem szeretett vőlegényt, ha vele ezt leánykorában megtették volna, in-kább gyufát eszik kilószámra, vagy a vízbe ug-rott volna, semhogy odaadta volna a kezét; s lám, most a saját gyermekének éppen ő a leg-nagyobb zarnoka.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy legin-

elő sorban okai annak, ha a magyar államhatalom olykor — de nagyon is ritkán és késedelmezően — ama törek-vések közé cserdít, melyekre a román politikusok, visszaélve a magyarság pá-ratlan nagylelkűsége s türelmével, foly-ton ragadtatják magukat.

Hasztalan a magyar sajtó minden előkészítése, békéltető szelleme s tü-relemessége, ők csak még dühösebbek s kihívóbbak, s azért ne csodálkozzanak bizonyos román irástudók, ha már nem is veszszük komolyan az ő mértéktelen förmérvényeiket s a nagyszebeni kon-ferencia eme legújabb rezolúciója fölött az államhatalom is egyszerűen — napi-rendre tér.

— **Beltölő hírek.** A szerb püspöki zsi-natot november 3-án nyitotta meg Nikolics Fedor báró. A megnyitás alkalmából Bran-kovics György pátriárka az érseki palotában ebédet adott. — A Joannovics ügy-ben felterjesztendő kérvény megszerkesztésé-vel Eötvös Bálint joghallgatást birta meg a bizottság. — Március 15-ike a szin-padon. A nepszínházi bizottság elhatározta, hogy 500 arany frank pályadíjat tűz ki egy darabba, mely március 15-ikének nagy ese-ményeit tárgyalja. — A függetlenségi és 48-as párt utóbbi értekezlete Kiss Albert indítványára Irányi Danielt, mint a párt elnökét kérte fel, hogy az esetre, ha Szapary Gyula miniszterelnök a választási ren-dszert helyett a kinevezés terere lép, szólaljon fel s jelentsé ki a párt nevében, hogy a tiszt-viselő kinevezését minden alkotmányos esz-közzel ellenezni fogja. — **Külföldi hírek.** A király Szapary István grófnak, Pestvármegye volt főispánjának, a vaszkoronarend első osz-tályát, Beniczky Ferencz intendánsnak pedig a Szt.-István-rend közepkeresztjét adományozta. — **B. Majthényi László** tiszteletere a »hontmegyei kormánypart fákiáys-zenet ren-dezett. Az ex-főispán kijelentette, hogy a kor-mány néhány tagjának politikájával nem ér-ven egyet, kénytelen volt állásáról leköszönni. Erre a tisztelgők Szilágyit leabozgolták!

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése nov. 4-én. A képviselőház tegnapi ülésében kezdte meg a jövő évi költségvetés tárgyalását. A képviselő nagy számmal jelen-tek meg s az ülés elején b. Fejervary Géza honvédelmi miniszter benyújtotta a jövő évi utósz megajánlásról szóló törvényjavaslatot s szokasos jelentéseit a Ludovika Akademiáról és a közös katonai intézetek magyar alapít-ványi helyeinek betöltéséről. A költségvetés H e g e d ú s Sándor, a pénzügyi bizottság elő-adója nyitotta meg, elfogadásra ajánlván a költségvetést. H e l f y Ignác, a függetlenségi

és 48-as párt szónokája, kijelenti, hogy a pénz-ügyi egyensúly helyreállitva még nincsen, mert még mindig vannak a bevételek közt oly té-telek, a melyeket egy államban sem tekintenek bevételeknek. Ilyen például az államjövők el-adása. Szakszerű bírálat alá vévén a költség-vetést, kijelenti, hogy nem szavazza azt meg olyan kormányának, mely a költségvetés reor-ganizációja által korlátlan hatalmat kíván ma-gának biztosítani. Határozati javaslatot nyujt be az iránt: mondja ki a képviselőház, hogy az 1891. évi költségvetési előirányzatot a rész-letes tárgyalás alapjául még általánosságban sem fogadja el. A mérsékelt ellenzék részéről H o r á n s z k y Nándor szólalt fel s általá-nosságban — pártja nevében — elfogadta a költségvetést. M a d r o n y Soma, az Ugron-törödék szónokája, csatlakozott a Hely által benyújtott határozati javaslatához. A vitát ma folytatják.

— **Külföldi hírek.** A konzuláris bírás-kodás. Szilágyi Dezső igazságügyminiszternek Bécsben való tartózkodása az ottomán birodalommal való konzuláris bíraskodás rende-zésének ügyével áll kapcsolatban. A legfon-tosabb differenciákat kiegyenlítették és az egész kérdést megoldották. — Milán ex-ki-rály szombaton Bécsbe érkezett. — Szerbiában meggyilkolt m a g y a r k e r e s k e d ő k. Crna Reka-ban négy magyar kereskedőt, kik bevásárlás végett men-tek Szerbiába, meggyilkoltak s azután 20 ezer franknyi pénztől megfosztották. Közlelbi részletek hiányzanak. — C a s t e l n a n t b o r n o k, 3-ik Napoleon császár volt had-segége, Párisban meghalt. — H e l g o l a n d k ö z j o g i á l l á s a. Helgolandnak a német birodalommal való egyesítéséről szóló, a szö-vetségtagács elé terjesztett törvényjavaslat meghatározza, hogy Helgoland a porosz ál-lamba kebeleztetik be. Hogy a birodalmi hadi-kikötőkről szóló törvény rendelkezési mennyi-ben alkalmazandók Helgolandra, azt a szö-vetségtagács hozzájárulásával kibocsátandó császári rendelet fogja meghatározni. — A f r a n c z i a képviselőház megkezdte a költségvetés részletes tárgyalását. Az általános vita a kor-mány fényes győzelmével végződött. — A n a p o l y i h e r c z e g f. h o 11-én éri el 21-ik évét, a midőn nagykorúnak nyilvánítják. Ezen eseményt az olasz királyi család Mon-zában ünnepli meg. — C a p r i n émet kan-czellar pénteken reggel érkezik Milánóba.

A nagy dob.

Mottó: Fuss vagy fizess!
 Bum-bum!

Bámulatos szerepet visz minden téren. Eddig csak kereskedelmi ágaknál dominált, de már mindenütt elburcolódott, mint a ra-gály. Irodalom, művészet, ipar, kereskedelem, társaság, rendőrség, közegészségügy, kormá-szat stb. stb.

délyes, de mindig jószívű fiu, a ki azon a pon-ton áll tanulmányaiában, hogy nem sokára ön-állóságra is tehet szert; szegény (csak esze van) de Elinor igen boldog lenne vele.

Eliz mama szivesen látta a szerény, s szeretetrem ltó modoru Elemért házánál, s a jó fiu a legjobbat remelte.

De eljött a válás óraja, a mely Elemért egy időre elszólitotta imádója köréből.

... És folyt a válás keserű s igaz szerelem fakasztotta könnyei...

Eliz mama, mondom, szivesen nézte a dol-got Elemérről, a mig az ott volt, de a mint eltávozott, mintha ezer ördög bujt volna belé, vagy mintha a világ összes parthie-plánumai az ő fejében pontosultak volna össze: az Ele-mér után buslakodó szép Elinornak pokollá tette az életét; hol ezt, hol azt ajánlotta neki férjnek, s a mellett ugy vigyázott rá, hogy meg ha éjjel almban sohajtott, ráiravt: mit sohajtozol? aludj. Argu szemekkel nézett ar-ra, hogy a leány valahogy ne levelezessen Elemérről.

A sok ajánlgatás után végre megállapo-dott Eliz mama egyben, s ennek az érdekében kifejtette minden erejét.

Van neki ugyanis egy belpoklos tudós távoli sógora, a ki deli ferju, valódi Apolló, csakhogy kopasz, a fozainak szabott ára és éj-szakánként a vizes pohárban van csendes nyu-godalma, kettős pápaszemet hord, s ráadásul csak az egyik fulére hall.

No hát ez a jeles ferju veszedelmes mó-don beleszeretett a szép Elinorba, s hogy lán-goló érzelmeit kellőleg tolmácsolja, praesentbe egy czukorszelenccét vett „ő“ neki, jelezni akarván ez által a szerelem édességét.

De Elinor rövid uton visszakaldte s mel-lékelt hozzá egy kosarat — persze mamája tudta nélkül. Szemesuek ez elég, — de egy

A példabeszédek és közmondások elkoptatott szótárából kiakarják törlni azt a régi igazságot, hogy: a jó b o r n a k n e m k e l l c z é g é r. Czéger kell mindennek. És jaj annak, ki a reklamok ez örületes hajszájában nem folyamodik a teletorku nagy dobhoz.

Bum, bum! Halljátok tisztelt közönség, hallgass ide nagyérdemű közönség! Ime most van alkalom megszerezni boldogságot. Bolond vagy, kötözni való bolond nagyérdemű közönség, ha ezen egyetlen kínálkozó alkalmat is elszalasztod! Bum, bum!

Megjelent a világhírű mű. Címe „P á r i s i s z é p s é g e k.” Az első kiadás 100,000 példány teljesen elfogyott; hanem a kiadók tekintettel reátok szegény szerencsétlenek, a kik a százezer példányból sem kaptatok — újra fogják nyomtatni. E mű, melyben a meztelen valóság csodálatos hűséggel van rajzolva, annyira ideg ingerlő, annyira érdekfeszítő, hogy a ki egyszer olvasni kezdi, sem nem iszik, sem nem eszik, sem nem alszik, hanem kéjeleg a szellem isteni gyönyörében, a melyhez potom 2 frtért lehet hozzá jutni...

Hej hollá nagyérdemű közönség! Olvasd az alábbiakat. Bámulatodban el ne szédülj attól, a mit itt olvasol. Hallatlan olcsóság! Sikertől alóított czégek egy németországi nagygyárost megcsipni, illetőleg megnyerni, miáltal ismét dúsan felszerelt rakтарыunk van, a mit gyári áron alól hatóságai engedély mellett árusítunk ki végkép.

Helyiség változtatás miatt ingyen is adnak annak, a ki 1 frt készpénz fizetés mellett vásárol.

Elkülönbözés miatt hitelbe vett dus áruikat kénytelenek vagyunk kiadni, ha potomáron, készpénz fizetés mellett el nem kelne.

Egyestlés miatt muszáj eladni minden árut úgy, a hogy veszik. Csak azt adjatok érte, a mit akartok! Jertek bőlyek! Legújabb divat! Kaczagás, olyan olcsó, hogy kaczagás. Hehehe!

Az egyetlen, a legelső s világhírű szabóműhely. A világhiállításokon minden érdemrenddel kitüntetve. Berlinben a „keresztes pók” érdemmel, Párisban a „kecskeszakál” renddel, Londonban a czérna káplársággal tüntette ki. A ki ezen czégekhez egy gombot visz, annak kabátot varnak ahhoz. Bum, bum!

Borforrás, sörforrás! Iszonyu finom és rettenetes olcsó! A ki délelőtt egy pohár bort megiszik, annak ingyen jár ki az ebéde. Bolond a ki nem ide jó inni, meg enni. 12 darab nőnemű Ganimed fog felszolgálni, kik között

vaknak kevés. A hős férfi félreértette a dolgot, s másnap frakkosan, mint kérő lépett fel. Persze kosár lett a vége! A hős hosszú orral távozott. A leány szívszakgatóan sirt, mert kapott olyan szidást, hogy no! A mama tüzelt, dühögött, mint az Adria; az apa sélt izgatottan fel s alá, s magára akarta erőszakolni a flegmát s egyfolytában elszitt négy rossz szívat. Eliz mama tán szerette volna megstáni leányát mérgeiben, a miért hogy az oly szilárd szemébe mondta az ő vaksággal párosult, sikettségben szeavodó kopasz sógorának: „én magát ki nem állhatom, felesége sohasem leszek.”

Bosszaságában gondolt egyet. Van Elinornak egy kebelbarátja, Lenke, a ki csak most lett asszony pár hónappal ezelőtt. Szóval már asszony, s Eliz nének ezen alapon sikerült őt behálózni, rávenni, hogy beszéljen Elinornak a szívére, feledje el Elemert stb.

Lenke, egy gyerekkori pajtásom ifju neje, a legcsinosabb kis menyecske egyike; mindössze 18 éves, férjét imádja, ő róluk valóban elmondhatom, mert gyerekkoruktól ismerem, hogy ezt a pároskát igazán a legtisztább, a legeszményibb szerelem hozta össze.

És most hallják! Mikor Elinor hazajött, hogy szívét egyetlen barátja eldít kitarja, hogy vele, mint ezelőtt Elemérről beszélgesen, hogy barátja szeretetében keresse a gyógyírt a mamai kegyetlenség okozta sebére: az uagymamai propopeával (18 évvel) fontoskodva azt tanácsolta Elinor barátjának: „Verd ki ezt a dolgot a fejedből, kedves Elinor! Elemér nem parthie, nem neked való; nem jó az, csak te ne is gondolj reá stb.”

akad molett és karcsu; szöke és barna, szelid és vad.

Bor, zene, leány! Bum! bum!

Ügyes fogás, kitünő fogás, nagyszerű fogás! A rendkívül erélyes hatóságunk sikerült ma Vad Marczit, a százegezeser rablógylkóst elcsipai. A rabló olyan részeg volt, mint egy disznó s korcsma helyett a rendőri irodába vetődött. Ebből láthatni, hogy a rendőrség erélye utólrhetetlen. Le tehát a kalappal!

Nagyérdemű, műpártoló publikum! Ma adatik egy kaczagó göröcsöket előidéző hókás mókás, bohókás vig játék. Színházunknak sikerült megszerezni a F i z f a a f i t y e r g ö f t y f e n e g y e r e k e k e t, mely mókáság Piripó cson immár ezeredik előadásának jubileumát ünnepli meg s a mely bohókázat Kutyabagason határtalan tetszés mellett október elseje óta adatik szünet nélkül egy folytán. Lássátok minden kirakatban a fenegyerekeket, a kik azért vannak oda kirakva, hogy ezáltal a kul turmissiót teljesítő színház czélja, képes kép telenséggel legyen illusztrálva. Pénz vagy postó! Alább nem adjuk! Gigeri mars! Bum! bum! Alehopp!

A híres tudós, világhírű csoda orvos dr. Parafinerade Jérémiás. A legtitkosabb betegségeket egyetlen olyan levélért is meggyógyítja, a melynek kíséretében csak 1 frt van. Karokat és lábakat fájdalom nélkül amputál. 32 fog közül 33 at észrevétel nélkül a patientől 5 lépésnyire huzza ki s a szemről úgy fujja le a hályogot, mint más közönséges halandó a szappan buborékat. Mindezeket igazolják a következő magas személyiségektől kapott levelek:

Uram! Az ön műtete korszakalkotó. Használhatatlan lábaimat levágta egyetlen részemről elejtett sziszzenés nélkül. Ugyanakkor kezeimet lábakká alakította át. És, hogy fejem nehogy kőbe ördjék, egyuttal azt is levágván — feljűl helyezte s bősémet is ennek megfelelőleg rendezte be. Ön kifordított mint egy szűbát, de egészségem teljes. Fogadja örök hálaomat és ezt a rongyos 100 frtot.

Kelt lit-Ott kot. 20. Báró Hiphop. Aranyos doktor ur: P. F. gyógyszerész, K. Zs. dísznő kereskedő és V. S. tyukszemvágó urak tanusítják, hogy nekem nem volt egy eltörzítő betegség következtében emberi formám. Mióta ön rám nézett, azóta orrom reudens, arcom kerek, szemeim szürkék, fogaim épek és olyan étvágyam van, mint egy disznó. Kötni való barom az, a ki nem önböz forniul.

Ime uraim! nagyérdemű közönség! Ezenel jelentem önöknek, hogy hirdetés fo,almazó irodát nyitottam a — „Nagy Dob”-hó — Tüske Pál.

S miért irtam én ezt mind le? Az ok kicsi; egy hymen-hír, a mely a fenti históriát is kiegészíti. A multkor olvastam a lapokban: Furcsa Peti jegyet váltott Sugár Zsófi kisasszonnyal!

Kiesett a lap kezemből. Ismerem mind a kettőt. Ugy párosznak egymáshoz, mint egy telivér arabs-mén — egy kopott csacsvail egy fogatban (Bocsánat a trivialis hasonlatért; erős, de igaz!) A leány szép, névnek megfelelő természet, jószívű, művelt lelkű s végzetetlen kedves modoru, szemei lángra édes szerelemről reglnek s a férfi? Szeliden buta, gorombán csunya szögletes modoru, se lelki műveltség, se testi előny — de pénze az bőven van. Parthie! Biztos adataim vannak, hogy a kecses Zsófi, ha valakit megutált, úgy az Peti vitéz volt el-ő sorban; egyszer zálogosdiban a szép Zsófinak meg kellett volna csókolni a Peti leányt, hát a gondolatlót is olyan rosszul lett a leány, hogy ki kellett vinni.

S mégis felesége lesz? Keresd a mamát s a néneket! A szegény leány martyr! A nénik kupaftanácsa a mama praesidiuma alatt összeült; el lett határozva, hogy Zsófi Peti lesz. Punctum! A szegény leánynak sem éjjele, sem nappala nem volt, ott volt a sors vasveszeje — mamája képeben — mindig a nyakán; küzdött, sirt, mint az orogona, kétségbeesett — de a mama szája ki nem fáradt.

Végre megtörve, ujára huzta a karikat, a melynek végülköltsége az ő fájdalma végtelenségét jelenti. Öszterött szívvél, utálatlall lép az oltárhoz s elrebegi az „gen-t”, ezzel megnyitja a boldogtalanság ajtaját önönmagának... S ki kényszeríti ez átkos köző böt át-lépní? — Az ő kedves mamája! Aztán valaki még panaszkodik, hogy sülyedünk, az erkölcs romlik, a hűtlenség napi rendszeren, a vélas már nem is hat az új-ág ingerével.

HELYI HIREK.

* Összeegétt örült. Megrendítő módon akart életének végét vetni Bogdán József Debreczenben általánosan ismert csizmadia mester. A szerencsétlennek egy éve halt meg felesége, s azóta a bánkódásban meghibbant az agyveleje. Már néhány hónap előtt kitört rajta a dühögés, de ismét visszanyerte nyugalmat hozzártartozóinak gondos ápolása folytán. Ott lakott a kisuj-utczára, egy kis szobában maganosan, s betegig nem ment ki az utcára. Tegnap a vele egy házban lakók észrevették, hogy Bogdán rendkívül izgatott s különösen arról panaszkodott, hogy sok kellemetlenséget okoz neki mellére erő hosszú szakála, melyet felesége halála óta nem nyirított. A szerencsétlen ember ekkor bezárkózott szobájába, s szakalát és arcát bekente petróleummal. Így imádkozott, térdén állva az ágya mellett, aztán meggyújtotta a szakalát, mely azonnal lángot vetett. Az arcán is égni kezdett a petróleum, mi oly nagy kiokozott Bogdánnak, hogy kétségbeesetten kezdett kiáltozni segítségért. A lakók berontottak a szobába és azonnal ápolás alá vették Bogdánt, ki nek egész feje eleven sebbé vált. A 75 éves ember most élet-halál közt lebeg.

* Hajtó-vadászat. E hó 5, 6 és 7-ik napján rókkára, nyulra és vaddisznóra hajtó-vadászat tartanak a Guton.

* Színház. Tegnap este a „Froufrou” cz. francia színmű adatott — közep számu közönség előtt. A czimszerepet Palotta i Piroksa játszotta, helyes felfogással s több helyen igaz érzéssel. A hatás nem is maradt el s gyakran megtapsolták, a darab kezdetén pedig díszes virág-bokrétát nyújtottak föl neki. B a l a s s a (Brigard) — mint mindig — egy most is kiünő alakítását mutatott be. Dicséretel kell még kiemelniük: C s i k y t (Sartoriy), G ó t h Sándort (Valreas gróf), B é r c z i t (Cambri báró) s K o n o k o l y Emiliát (Louise). Kisebb szerepeikben jók voltak: T á j k e r t i Berta (Pauline), H e g y e s i (sugó), H L é v a i Berta (Zanetto) s E g y e d Aranka (nevelőne). Utóbbit jó lenne nagyobb szerepekben is fölleptetni, mert kétségkívül a tehetségesebb kardinálisok köze tartozik, a ki megérdemelne, hogy több gondot fordítsanak tehetségének kifejlesztésére.

* Halalozás. Osterlamm Ernő főiskolai tanár urat súlyos csapás érte: neje szül. Koller Johanna asszony f. hó 3-án elhunyt. A melyen lesújtott család a következő gyászjelentést adta ki: „Osterlamm Ernő főiskolai tanár a maga, leánya Osterlamm Olga Géresi Káimánne és az összes rokonok nevében, fájdalomtól megtörve tudatja forrón szeretett nejének, a legjobb édesanyját szívnék, szerető rokonoknak OSTERLAMM ERNŐNE szü. Koller Johannának 1890. november 3-ik napján este, élete 61-ik, boldog házasságának 38 dik évében, szívvelhűdesben történt gyászos elhunytát. A drá, a hamvak protestáns egyházi szertartás szerint, a n. péterfia 977. sz. a. háztól, november hó 6-ik napján, délelőtt 10 órakor, a házal tartandó rövid ima után, a czepléd-utczai temetőben helyeztetnek örök nyugalomra. — Mely végtségételtre a rokonok, barátok és ismerősök meghivat-

nak. Debreczen, 1890. november 4. Béke hamvaira!” * Katonák halandósága. A „Le Progres militaire” jeleni, hogy a berlini nemzetközi orvosi gyűlekezett által kibocsátott egyik közlemény statisztikai adatai szerint az évi átlagos halandóság a hadseregekben következő százalékos számok által jellegezhető: a zászlók alatt szolgáló 1000 katonára közúl Spanyolországban 13.49, Oroszországban 8.8, Olaszországban 7.74, Austria-Magyarországban 6.94, Franciaországban 6.09, Angolhonban 5.13, Belgiumban 4.70, Németországban 3.97 százalék hal el. Ezen számok 1886. és 1887. évekre vonatkoznak. Franciaországban az 1888. évre is. Ezenkívül Franciaországban a tuberculosis folytán 1000 katonára közúl évenként átlag 1.6 megbetegedés és 1.11 haláleset, Németországban 3.12, illetve 0.81 eset fordult elő.

* Adjuk-e pénzt a gyermek kezébe? Erre a kérdésre rendezten azt felelik, hogy ne s ha kérdik miért ne? az a felelet: „mert a gyermek nem ismeri a pénz értékét és azért nem tud vele bánni.” Egy svájci lap most foglalkozva a kérdéssel, így okoskodik: Mikor ismerje hát meg a gyermek a pénzt és értékét? Akkor, midőn már nem gyermek. Mikor már elhagyja az iskolát? Ki csak akkor jut pénzhez, epea nem, vagy csak nehezen tanulja meg, hogyan bányják vele. Azért idején kell hozzászoktatni a gyermekeket, hogy tanulják megbecsülni a pénzt. Nagyon természetes, hogy nem túlságos öszszeggel kezdjen. Eleinte néhány krajczár zsebpénzt adnak a kicsikének, kiket ez ártatlan büszkeséggel, öntudattal tölt el. Megtanulja így a gyermek a takarékoskodást és azt, hogy saját költségén másoknak örömet okozzon. Szoktassák hozzá a bevételek és kiadások följegyzéséhez. Ritka eset, hogy szülők, kik kellő óvatossággal pénzt adnak ifju gyermekeiknek, ezt megbánják, ellenkezőleg nem szokott jóravezetni, ha iskolás gyermekektől elvonnak még egy-ké krt is.

* A szerelmes statisztikus. Egy fiatal statisztikus, a ki egészen bele volt bolondulva a mesterségebe és csodálatos módon ráért be lebolondulni egy fiatal csinos leányba is, együtt ült szíve választottjával a leány szüleinél. Beszélgetés közben előhuzta jegyzőkönyvét, irt bele valamit s ezután gyöngéden átkarolta jegyelet s így szól hozzá: „Hányszor ezel kedvesem naponkint?” A leányt ez a furcsa kérdés igen meglepte és zavarodottan válaszolta: „Nos, háromszor, de minék ez a különös kérdés...” A statisztikus ifju a mondat utolsó részét talán már nem is hallotta, mert czeruzájával lazasan dolgozott a jegyzőkönyvben, azután boldog mosollyal ezeket mondotta: „Most meg van, kedvesem, és ha tudni akarod, megmondhatom a legnagyobb pontosságal, hogy mi tünd el 17 esztendő alatt bajos ajkaid között. „De az Istenért...” ellenkezett a leány, az ifju azonban akkor már el volt merítve szerelme másik tárgyába és elkezdett hadarni: „Ah! csodálatos dolog ez a statisztika. Hallgassd csak: most tizenhét éves vagy és idő alatt elfogyasztottál: 5 ökröt vizet vagy borjút, 14 bárányt, 327 csirkét, 204 kacsat, 42 libát, 100 pulykát, 824 darab különféle vadat, 160 halat, 3120 tojást, 500 csomó zöldséget, 603 kosár gyümölcsöt, 173 sajtot, 40 zsák liszet kenyér alakjában, 11 hordó vizet és 3000 hektoliter bort.” A leányt ez a sok szeretetreméltóság úgy kiforgatta sodrából, hogy dühösen felugrott és ugyancsak pergette nyelvét.

— Kikosarozom őket, kedves néni, nem megyek hozzájuk.

— Talán szeretsz valakit ugye? — Nem tudom, alig binnem.

Csak nem akarja megmondani, bizonyosan Gyulát szereti, ugy kell lenni, ugy is jól van. Uzenek is már annak a rozg fuának, megúzenem, hogy fáj a fejem, látogasson meg. Még ma látai akarom. Csak meglátogathatja már egyszer nenjét is.

Egyik kertü lugasban ültek női munkával foglalkozva, midőn zaj támadt.

A cseledség csavargot vett észre a kertben. Üldöztek, az védekezett, kés volt nála s egyik lovását meg is sebezte balvállán.

Az embert megkötözték és elvitték a faluházához.

Ekkor lépett be a lugasa Gyula.

— Jókör jössz öcsém!

— Baj van?

— Siess a lovászhoz, bármelyik szolgál hozzá vezet.

Ö ment.

Czihelőszi néni gondolta: csalódtam, ezek a gyermekek mégsem szerelmesek egymásba, én hajdan másként tettem, örömsikolylyal futottam völégényem elé s Czihelőszkim megölt, megcsókolt. — Ezek nem szeretik egymást, tanácskoznom kell öregemmel.

— Szedd össze csak Boriskám azt a munka felét, vidd fel a szobába, aztán eredi, magad sétára, én bemegyek, Czihelőszi bácsi-val kell beszélnem, mielőtt azonban válaszolnál kérőidnek, gondold meg jól, mit felelsz.

Boriska vette szalma-kalapját s csak könyveden ernyő és köpeny nélkül indult sétájára.

Itt az ideje, hogy komolyan gondolkozzék, pedig az oly nehéz.

Ut kerik, ha menne, egy újélet táruina elé, itt kellene hagyni a kedves helyet, a jó Czihelősziéket és... itt megakadt.

Hogyan is jutott eszébe Muzsaji, végre is az nagy ur ő hozzá képest.

A fiatal ember csós azután magában szökt: „Ha naponkint a tempóban beszélgetendő alatt 1.322. meg.”

* A nagyvár Pisky Imre ügyvéd a kamara lajstromát... * Nagy nev a kor a rendőrok nagy bol, hol két ora óta belodították a biztos billeget az irasztal szemelyleirását eszkö... — Hogy hivják Kőzombos arcz... — H u y a d... — A rendőrok kor egymásra Egy kis pirult arczzal egyik... — Jeletem al... ber hazudik!... — Hazudik?... — Mert kérem nyádi Lászlót, meg fejezték... — A biztos fe rendőre s látszólag... — Ugyan, n e... * Apróságok. tudós tanár az etele volt. Egy barátja ke ismeri le a kulobes tyukoknál? „A fogakról”, „A fogakról?” „Az bizonyos, d... A u t c z á n... Az egyik ózmate érd... — Hogy van u... — Nem tudom... — Hogy lehet... — Egyszeruen... A c l u b b a n... ben egyszerre iszony... — No, mi az... — Ah! — ter tettem a számba a... — Oh — felet sal — az nagyon ké az ember nincs rá e... * Az esernyő. ismert ur ember já hivataliszobákat... — Nem látták... — kérdeste minden... Vegre bement k... Ez rettenetes k... lóda. Hat ez a köz egy egészen új csodt foriúrt. Ma huztam tam vele sehol, csak a Hungáriában és a ejjel egy pár helyen... — Nezte minde... — kérdeste a főkapit... — Hogy ne néz... — Ottom is?... — Hopp! — k most jut eszembe, ho m a g a m m a l.

Mi csodálkozni való van ezen?

Kedves mamák s nének! Ne vegyétek rosz néven tölem ezeket a piulákat — belőlem a tiszta objektivitás beszél, levén megcsökönysödött agglégény, nem aspirálok kegyeikre. Kiszi haud!

Stilamér.

ERDŐ VIRÁGA.

(Regény két kötetben.)

— Irtá: V ö r ö s J u l i s k a. —

(MÁSODIK KÖTET). 18.

(Folytatás.)

A báró szevedő állapotban volt. Az orvoseak két szolgáló segített felemelni a földről, vigyázza tettek a pamiagra.

— Lisztet! hozzanak lisztet! kiáltá. Elhárítá az eget ruha foszlányokat, — az egyik kar s a másik láb kapott égést. Vastagon fedte be finom lisztel, hogy a levegő ne érje s gyengéden kőzte be. Aztán egy erős szőnyegre fektette vittek kézen, lassan szobájába.

A báró csak másnap jőzanodott ki, de csak egy pillanatra, aztán elveszte eszméletet, nagyon szevedelt.

Az orvos egész nap mellette volt. Már halványodott s ő maga is kapott némi égést kezén s egy hétig szintén nagyon szenvedett.

De hát mindent szívesen túrt, az ő közölelben.

Végre jobban lett a báró; Muzsajinak ismét irtak, ő at is jött illemből részvét-látogatóst tenni.

Alénével azonban nem találkozott.

III.

— De kedvesem, hát mindeniket kikosarozod? Oly szép levelet irtak, tudtam én, hogy a junális után több irtak is lesz.

A fiatal ember csodálkozva nézett jegyesére s azután magában számolgatva, önelégülten így szólott: „Ha naponként tizenkét órán át ebben a tempóban beszél — úgy állkapcsa husz esztendő alatt 1.322,124 mérföldnyi utat tesz meg.“

* **A nagyváradi ügyvédi kamara** Dr. Pisky Imre ügyvédet, Szekelyvid lakhelyi, a kamara lajstromába bejegyezte.

* **Nagy név a sárban.** Kurjongatott, mikor a rendőrök nagynehezen fölémentek a sárból, hol két óra óta hempergett már. Amint beléditották a biztos ele, hol jobbra, hol balra billegett az íróasztal előtt. Legelőször is a személyleírását eszközölték:

— Hogy hívják?
Közömbös arcczal, fásultan makogta:
— H u y a d i L á s z l ó.

A rendőrök komolykodó keppel nezték egymásra. Egy kis habozás után előállott kipirult arcczal egyik közrendőr.

— Jeletem alásan biztos ur, ez az ember hazudik!

— Hazudik?
— Mert kérem, jelentem alásan, Hunyadi Lászlót, meg is merek rá esküdni, lefejezték k...
— A biztos felszemmel rábámult a bölc rendőrré s látszólag megrendülve szólott:

— Ugyan, n e m o n d j a ? . . .

* **Aproszók.** A t y u k o k f o g a. Egy tudós tanár az etelek megválogatásáról híres volt. Egy barátja kérdezte tőle: ugyan miről ismeri fel a különbözőket venetéb és fiatalabb tyukoknál?

„A fogakról“, felelé a tanár.
„A fogakról? hiszen a tyuknak nincs foga.“

„Az bizonyos, de nekem van!“

A z u t c z á n. Két jóbarát találkozik. Az egyik őszinte érdeklődéssel kérdi:

— Hogy van a feleséged? Hogy néz ki?
— Nem tudom, nem látam már tízev óta.
— Hogy lehet az?
— Egyszerűen: festi magát.

A c l u b b a n. Egy ur beszélgetés közben egyszerre iszonyu krakogást viszen végbe.

— No, mi az, mi baja van?
— Ah! — teringtetet, a tüzes végével tettem a számba a szivaromat.
— On — felelt a kérdező megfontolással — az nagyon kellemetlen, különösen ha az ember nincs rá elkészülve.

* **Az esernyő.** Egy szórakozottságáról ismert ur ember járt be ma a rendőrségi hivatalosobákat.

— Nem láttak kérem az esernyőmet?
— Kérdezte mindenütt.

Vegre bement a főkapitányhoz is. Ez rettenetes kérem, — szólott indignálódva. Hát ez a közbiztonság? Tegnap vettem egy egészen új csontnyelű selyem esernyőt ott foriatart. Ma huztam föl először. Nem is voltam vele sehol, csak a Bikában, a Feherlóban, a Hungáriában és a kaszióban, no meg az éjjel egy pár helyen és már eltűnt.

— Nézte mindenütt ezeken a helyeken?
— Kérdezte a főkapitány.

— Hogy ne néztem volna.
— Otthon is?
— Hopp! — kiált föl a szórakozott, — most jut eszembe, hogy e i s e m h o z t a m m a g a m m a l.

A kis lány sokat olvasott utóbbi időben s ha valóban nem is, de könyvekből némileg ismerte a világot; tisztában volt saját társadalmi helyzetével is.

Azokban esze ágában se volt busulni, ifjusága bajainak köszönhető, hogy ahol addig megjelent, rokonszenvel fogadtattott. S az emberek nagy tömegével még nem érintkezett, hogy ezennete volna a guay és szivtelenség kiemeltlen szarását.

Senkije, kiert aggódnia kellett volna, senkije, hozzá tartozó, kibea családott volna, hogy ezere az a legkeserűbb fájdalmat, idegent tekinteni azt, kit megszoktunk vérnek verének, lelkünk felének, onmagunkkal egynek tekinteni.

Mint az a madár, mely vígan szökell a gról agra, lebent tova a kert utain, csak midőn Muzsaji jutott észébe, bantotta valami nyugtalanság s perczekig úgy vergődött lelke, mint a törbe esett madár.

Ez azonban rövid ideig tartott. A mint így tova sietett, elert az erdei romhoz, kedveacz helyéhez. Vad virágokat szedegetett s ez élvezetbe egészen elmerült, midő a fal mögött beszédet hallott. Felismerte Gyula hangját.

— Miért hagyjuk repülni a perczeket edes Aléne? Miért a boldogságot elodázn, mely oly édesnek ígérkezik! Te azt moadtad, lemondani értem a fényről rangról, nagy világi gyönyörökről, lannel egy szerény kis lakban az egyszerű orvos nevére, tedd azt édes, en boldoggá teszel, mert ez örökös küzdelmet, kepmutatást, visszas helyzetet tovább nem bírom, határoz, töled függ minden.

— Erted mindent megteszek Gyula, bennem nincs okod ketelkedni.

— Akkor esküdjél meg velem titokban Aléne, légy nőm, otthonom kedves angyala, kit akkor zárhatok ölelő karjaimba, mikor nekem tetszik.

— Legyen, Gyula, de gondold meg, szüleim kitagadhatnak, kizárnak körükből, mert hisz nekik nagyravágyó terveik vannak velem. Én akkor szegény nő vagyok, semmim

* **Himlőjárvány** ütött ki az ev. ref. elemi iskolákban a csapó és hatvan-külvárosban. Nem is csoda, mikor esős időben a víz patakunként van egyes iskolák udvarán, csatorna meg nincs a min lefolyna. Ékes bizonyosága a főmérnök ur bölcsességének.

* **Piaczi árak** Az 1890 november hó 4-én megtartott hetivásárról.

1 Mm Buza	7.40—7.20—7.00
1 „ Kétszeres	6.50—6.40—6.30
1 „ Rozs	6.50—6.40—6.30
1 Mm Árpa	6.60—6.50—6.40
1 „ Zab	7.00—6.90—6.80
1 „ Tengeri uj	6.10—6.00—5.90
1 „ Köles	6.20—6.00—5.80
1 „ Zsák Burgonya	1.40
100 ^{kg} Szalonna	45.00 — 44.00 43.00
100 ^{kg} Háj	48.00 — 46.50 45.00

* **A zöldség aszalása**, mint a legcélszerűbb konzerválási mód, néhány év óta nagyon terjed, sőt külföldön már gyárak is vannak erre a célra. A zöldséget az ismert aszalókon aszalják, mely célból megtisztítják, felszelelelik, s hogy kellemetlen vad ízét elvezzite, különösen a fehéryegzagdag babot, borsót, hagymát, kelt, répát, kalarabét, pasternakot, stb., az aszalás előtt párolásnak vetik alá. A párolás végett, ha kicsinyben viszik véghez, a zöldséget rostán, forró vízbe, mintegy 5 percz tartamra lesüllyeszti és azután ismét kiemelik. Miután ezzel az eljárással elkészültek, a zöldséget galvanizált vasrácsokra téve, az aszalóba helyezik. A hőfok az aszalóban 70—80° C. szokott elérni. Az aszalt zöldség szellős, száraz helyen teendő el, lehetőleg zárt edényekben. Használat előtt az aszalt zöldség elkészítése fölötté egyszerű. A szűksegelt mennyiséget ugyanis, mielőtt a tűzhelyre tetnék, minőség szerint 2—6 óráig tiszta vízbe áztatjuk be, melyben az felduzzad. Az ezután kezeles olyan, mint a friss zöldségnél. Megjegyzendő azonban, hogy az áztatóvizet a főzésnél nem szabad kizárni, hanem föl kell azt használnunk, még pedig oly módon, hogy a zöldség ugyanabba a vízbe kerüljön a főzés alkalmával, mint a melyben az áztatás céljából került. Tapasztalat szerint az aszalt zöldség lében gazdagon készítenél, a mennyiben a szárazon kezelték nem oly finomak s gyöngök. Ennél sokkal egyszerűbb Mozar József fővárosi aikartész aszalási módja, melyhez aszaló sem kell, mert a megtisztított s finommal felszelelt zöldségféléket egyszerűen a napra teszi s megszáritja. Ha az így napon száritott zöldséget telen használat előtt friss vízben feláztatják és megfőzik, úde zöldségtől alig lehet megkülönböztetni.

* **A nagyerdőn** megcsendesedett az élet, mióta az ősz beköszöntött. A lombtalan fák alatt nem harsog estenként a szilaj cigányzene, üres a virágzó környéke. A sétányokat belepte a lehulló lomb, melynek zörejenél nem hallatszik ott egyéb hang. Hogy az elhagyott-ságba némi élénkség vegyüljön, Papp György vendéglős holnap este hurka estélyt rendez, melyre bizonyára elmennek azok, kik őszszel is szeretik az erdőt felkeresni.

Hullámok között.

(Rajz.)

Irta: Szathmáry Zoltán.

Esti imára kondul: a falu harangja. Végig bűg a falu felett s lágyan csengve kibarangol a falu végén elterülő rétre is, melynek sekélyes vizet buján nővi be az ingó nád; itt ott

se lesz, érted? És még tanulnom is kell azon helyzet, azon kör betöltését, melyről még eddig fogalmam sincs. Lesz-e túrelmem, hogy irántam elnéző legy a mig bele találok magamat kötelességeim teljesítésébe?

— Ne aggódjál egyetlenem, nekem több kincs nem kell, csak te magad, ugy a mint vagy.

— Még egyet, Gyula! Fogadott testvéred nagyon hasonlít hozzám, biztos vagy felőle, hogy azúde rózsabimbó irant nem gyuladsz szerelemre, s kevesebb lesz nekem a még ismeretlen gyönyörért törekedni, mint h u n e k maradni?

— Van egy varázs, mely engem hozzád fűz, s bár kis fogadott nővéremet szeretem, mert hozzád hasonlít, mégis tied maradok, mert erősebb a kötelek, mely bennünket összefűz minden körülmények között, és te azt jól tudod.

Ne halaszuk tehát, mert nehéz napoknak néznénk ele. Muzsaji már látott téged, fellépne, szüleidek nem volna ellenére a vagyonos vó.

— De hiszen a kis leány ott a kastélyban, az erdő virága, nem gyakorol rá vonzerőt, hogy az engem helyettesíthetne szívében?

— Sejttem, hogy ugy van, de a gyermek leányka még nem érti őt s végre ő törvénytelen, és a Muzsaji név nem adható mindenkinek.

A kis leány ott a mohos rom-falakon kívül megregett, s mint felriasztott özike futott el onnan, hogy ne halljon többet.

Futott lelékszakadva, maga sem tudta merre, csak el onnan, minél messzebb.

Most először érzett fájdalmat, igazi fájdalmat.

Midőn az öreg orvos bácsit siratta, a gyermek lelkének tiszta érzése volt. Most ő maga volt a sértett, a megbántott, megszegényített, védetlen a jelenben, vigasz nélkül a jövőben s maga sem tudta, mi az, mi egész belső világában mondhatlan zavart, visszatezetést keeltet.

ellepi a sárgás-zöld vízi-lemcse, vízi-folyondár s a gömbölyű levelű tölcser-virág.

A hullámok egyet-egyet loccsanva szöknek fel a partig, meg-meg fűrésztve a partifűzta lecsúngó galyait, el-el kapkodva egy-egy lehullott hosszukás levelet.

Benn a középben, a mélyebb víz bodros hullámai egy csolnakot ringatnak.

A csolnakban egy legény s egy leány ül. Némán hallgatják a harang hangjával összeolvadó béka brekegést. El-el nézik a hold teli képet, a mint vissza veri mosolygó ábrázatát a messzi hullámtalan, sima víz tükör.

Csak közbe-közbe váltanak egy pár szót halk hangon egymással, de azt is elnyeli a madas susogása, a mint meg-megingtatja a gyöngye fuvalum esti szél zörgő leveleit.

Mikor elmúl a harang s szerte foszlik zúgása a légben, leteszi a leány az ölelben tartott batyut a csolnak fenekére s feláll.

Szeme fölé tartva kezét, át bámul a tulsó parton végig húzódo hárszor szélső, fehérre meszelt kunyhózára.

A kunyhó ablakain keresztül szűrődik a mécs világ.

... Már meggyújtották oda haza a mécsét.

Az öreg nagyanyó megteritette a durva fa-asztalt; kész az estebéd. Az ágyban fekvő, aszott arczu, beesett szemű beteg embernek meleg levest visz.

A nyöszörgő beteg ember pedig még csak meg sem izeli.

Majd később. Ha haza jön az Erzsi. Jobban esik még a falat is, ha a hangját hallhatja.

De csak jönne is már. Azt mondta pedig, hogy itthon lesz esti barangozásra...

A fiatal asszony agyában egymást követik a futó gondolatok.

Mikor lelki szemei előtt látja vézna, beteg férjét, mikor hallani véli görögös köhögését, végig fut rajta a hideg, megrázkodik.

Abban a perczben egyet lódul a csolnak s egynsúlyt veszítve, megtáborodik.

Kénytelen egyik kezével belekapaszkodni a kormányánál ülő ifju vállába, a másikkal megragadni kerges kezét.

Az ifju ereiben telpezeg a vér az érintésre. Annak a gömbölyű, meleg kacsónak az érintésére, mely úgy melegsézes tenyereiben.

— Miért remegsz Erzsike? ... Ne féj, ott lesznék már nem sokára. Talán felsz velem egy csolnakban távol a parttól, messze az emberektől?!

... Hiszen valamikor régen nagyon sokat csolnakáztunk így kettesben... Az igaz, hogy akkor más világ volt, te is...

— Ne, ne beszélj arról az időről — caittá el izgatottan az asszony az ifjut — igyekezzünk, már várnak rám otthon.

— Jó, jó Erzsi nem akartam én neked fájdalmat okozni, — szólott vissza a legény tompa hangon, melyen merítve bele látja a hullámokba, — nem szabad lett volna így beszélnem. Te azt mondtad, vigyelek át, te rám merted magadat bizoni s én megígértem. Meg is tartom a szavamot, meg úgy mint te egykor... jó, jó gyorsan megyünk, tudom vár már az urad, az a beteges vézna Kardos Pali.

... Itthon leszesz mindjárt, zörgő csontu ölelő karjai között.

A nő megirtözva, eltorzult arcczal sikoltá:

Öntudatlanul jutott haza, de nem ment szobájába, a kert árayas fái alatt barangolt, távol a zajtól s végre egy vadszöllővel befuttatott lugasba jutott, leült ott egy padra, s első dolga volt magát jól kisírni.

Igen, ha ő megakarná mutatni, csak akarnia kell, ő törvénytelen gyermek letére is férjhez mehet, hiszen nem egy kérője van most is.

De nem, nem mehet, mert ha innen távoznia kellene, boldogtalan lenne.

És vajton mi vonja ide, Gyula? Óh, ő mással boldog, mily boldogok lehetnek, a kik egymást szeretik.

Lám Aléne fényt, rangot megvet kedveseért, és Gyula pénz nélkül is szereti őt. És neki senkije, a ki így szeretné.

Egy búvós szempár tánt elő emlékezetében, szeretettel, égő lánggal szokott az ő rajta pihenni.

Tehát ennek sem lehetne hinnai?

Jaj, ha Alénét venné el, ha szülei kényseritnék s az lenne Muzsajiné, akkor az ő szíve megszakadna, igea, akkor futnia kellene innen, el a világba, talán a halálba.

Miért nem kérdezheti most az öreg bácsi?

Megkérdi, elmegy sirjához, vagy jön ott egy jó gondolata, vagy lelkét fogja ott kisírni.

Végtelenül elfáradt, érezte, hogy minden tagja szibbad midőn felemelkedett, s a lugasból kilépett.

Nem vette észre, mily fölséges est van, tündérfényt árasztott a hold mindenre.

A lég illattól volt telve, csalogány csatogott a lombok közt.

Minderről nem birt tudomással, feje kábult, remegni kezdett, képzeldésében az orvos bácsi sirját látta maga előtt, az a halom puha fűvel fedve olyan kedves nyughely lenne, oda térdepelni, oda omlani, — fejét, a mely most oly nehéz, oda hajtani s ott elaludni örökre.

(Folyt. köv.)

— Ne bántsd Sándor Palit ne, bántsd... szívemet.

A legény elhallgatott. Keményen íhasítá keresztlől lapátjával a hullámokat, oda bámulva a lapát által szántott forgó örvény tölcserre. Azután oda tapadt tekintete a minden tagjában remegő asszony kipirult arczára; el-el nézve, hogy milyen irtózáttal eltelve függeszti oda szemét a kivilágított ablaku kunyhóra.

— Te Erzsike — szakítá végre meg a csendet — régen akartam valamit kérdezni tőled...

Szereted-e te az uradat? Édesnek találd-e fonnyadt, színtelen ajakáról a csókot?!

Az asszony összeresztett:

— Ne beszélj így Sándor, ha nem szeretném, nem mentem volna hozzá.

— Megállj csak Erzsi, mondani is akartam ám valamit neked. Most nem hallja meg senki, elmondom most négy szem közt:

Nem szereted te az uradat. Nem is szeretted te soha; mást szerettél... Meghalt anyád utolsó szavára letté a felesége. Megfogadtad neki halálos ágyán, hogy teljesíted akaratát. Kardos Palié letté, de nem szereted soha, — meg a nevével is összebuzadsz mert... utáld, gyűlöld!!

Hevesen hadarta az utóbbi szavakat a legény, megragadva fél kezével az asszony meztelen karját.

Az asszony felszisszent.

Felkarmolt hóféher karjára egy kiszökéket vér cseppült.

A legény mindég erősebben szoritotta magához az asszonyt, keresztlől ölelte hatalmas, kitermett karjával s szikkadt ajkával lecsókolta karjáról a vércseppet.

Az asszony elkábultva borult keblére.

— Engem szeretsz te most is — kiáltá vérben forgó szemekkel az ifju — de nem is eresztelek többé vissza hozzájuk!!

Az asszony mintegy elvesztve eszméletét, átkulcsol karjával a legény nyakát.

A legény elhajította az evező lapátot, ölébe kapta az asszonyt, ráhágott a ladik széleire... megbillenté... Magasra csapott fel felettők a hullám, nagy barázdákat szántva keresztlől, a víz tükren... azután eltűnt a víz-tölcser, széyel mállott; a hullámok eltérültek s a csendes víztükren lassan uszott tovább a felfordult csolnak, meg-megkergetve maga előtt a tova sikló evező lapátot.

Hangos rikácsolással rebtent fel a nádásból a vízi tyúk... azután csend lett mindentű.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapest terménytőzsze nov. 3.) Buza tavaszra 8.08 pénz, 8.10 áru, buza őszre — pénz, — áru, május—juniusra — pénz, — áru. Tengeri (uj) 1891. máj.—jun. 6.16 pénz, 6.18 áru, aug.—szept. — pénz, — áru. — Zab őszre — pénz, — áru, tavaszra 7.17 pénz, 7.19 áru. Káposztarepce augusztus—szeptemberre 13.80 pénz, 13.85 áru.

SZERKESZTŐI POSTA.

„Ősi fényugár“ A ki kritizálni akar, lépjen föl nyilt sisakkal, ne pedig alnév alatt. Kritikája — A pelles cizma díját jutattja eszünkbe, azért eszünk ágában sincs önnel vitázni. Különben ugy rémlük előttünk, hogy önnel valami munkáját vissza utasítottuk, ezért epésedik azokra, kiknek munkáit elfogadtuk. Hanem adunk egy jó tanácsot: mielőtt a kritika nagy fájába vágna a fejszéjét, tanulja meg előbb a helyesírást!

Debr. Színház.

Holnap estőtörtőkön, 1890. november hó 6-án, páratlan bérletben:

Fenegyerek
(GIGERLIK.)
(Enekes bohózat.)

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
Kiadó: **Kutasi Imre.**

Hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint csődbíróság 10,899/1890. p. szám alatt kelt végzése folytán, a vagyonbukott **Rosenczweig Mór** csődtömegéhez leltározott, szoba és konyha felszerelési tárgyakkól álló ingóságok, **1890. évi november hó 16-dik** napján délelőtt 8 órakor B. Sárádon, Rosenczweig Mór házánál tartandó árverésen készpénz fizetés mellett elfognak adatni; mihez a venni szándékozókat ezennel meghívom.
Debrecen 1890. november 4.

Szinay Gyula
tömeggondnok,

Női ruhák már 15 frttól fölfelé, saját műhelyemben készílvé rendelhetők. Vidéki ruharendelésnél egy jó derék és a ruha hossza elegendő.

PLANK ÁGOST

női divat üzlete és női szabósága
DEBRECZEN, FÖTÉR „BIKA“ SZÁLLODÁVAL SZEMBE.

Ajánlja dús választékban

legujabb női ruha szöveteket,
FLANELL, KASAN, VELEZ,
fekete ternó és fekete mintázott szöveteket,
szövő- és rövid-árúkat.

LEGUJABB DISZITETT NŐI POSZTÓ KALAPOKAT
kalap formákat és dísz tollakat.

!! SZÖVET MARADÉKOK !!

melyek közt vagy 100 különböző ruha található, (azok 7-8-9 méteres maradékok) fél árban árusítottak.

Női szabóságomban
készülnek a legjobb szabásban és elegáns kivitelben

UTCZAI NŐI RUHÁK, MANTLETTEK stb. stb.

Ruha átalakítás elvállaltatik.
Gyász ruha 10 óra alatt készül.

Szabászatomban növendékek mindennap felvetnek és belephetnek. szabászati díj 12 frt 50 kr.

Esernyők, Trico-derekak, pamutok, vászon és zephirek.

Női szabó kellekék kint, keletiek, Munkok és prém-díszek.

JAEGER. Kardos Lászlónál

czegled utczai fő-
és piaczi fióküzletében

Kaphatók az eredeti és egyedül valódi JAEGER egézség-fentartó és fejlesztő ingek, ujjasok, lábravalók, férfi és fiuk részére. Ingek, ujjasok, vállfűzők, vállfűzővédők, bugyogók, szoknyák, mellvédők, térdmelegítők hölgyek és leányok részére.

Lovagló mellények, láb-szármelegítők, haskötők, a katonaság részére.
A gyakorlat folytán legkitűnőbbnek bizonyult egészségvédő, mosható

Jaeger utczai fiu-öltönyök

minden színben és többféle szabás szerint. Férfi, női rövid és hosszú harisnyák.

Nagyválaszték: színes ablakfüggönyökben, gyapjú ággyterítőkben és flannel takarókban.

Rumburgi, Creas és Irlandi vásznakban fehér- és színes zsebkendőkben, teljes kiházasítási keltegyekben, valamint minden e szakmába vágó czikkben. 1.

SZABÓ LAJOS FIAI

czégnél

ujjonnan raktárra érkeztek:

Női ruhaszövetek,
Színes mosó velezek,
Téli (Himalaya) kendők,
Alsó ingek, nadragok,
Harisnyák, keztük.

Nagyválasztékban:

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK,
Flanell takarók, lópokróczok,
Szőnyegek.

Kunz József és Tarsa
Budapest, DEBRECZEN, N-Várad.
Legujabb őszi és téli
ruhaszövetek,
szintartó velezek,

TÉLI KENDŐK

és
Trico derekak

nagy választékban érkeztek. (2.)

Rickl József Zelmós DEBRECZENBEN

ajánl friss töltésű ásvány-
vizeket, u. m.: Bikszádi,
Bártfai, Bilini, Borszéki, Bu-
dai, Rákóczy, Hunyadi, Vic-
toria, Czigelkai, Csizi, Emsi,
Gieshübl, Gleichenbergi,
Halli, Ivándai, Karlsbadi,
Krondorfi, Lipiki, Luhi-Mar-
git, Leviccoi, Marienbadi,
Mohai Agnes, Parádi, Ro-
hitschi, Salvator, Seltersi,
Szolyvaít;

továbbá:

friss kárpáthi juh-turót, —
Kenczeolajba törött festéke-
ket, Creolint, s az ujonnan
feltalált Cresclint marha,
disznó, juhok száj- és köröm-
fájása ellen, — Denaturált
szeszt igen jutányos áron.
Vidéki megrendelések azon-
nal és pontosan eszközöltet-
nek.

Nincs többé köhögés!
mell- és tüdőbajokban szenvedők részére

Dr. med. Fáyki és
szepesi kárpáti gyógyfűkivonat

1 ueg használati utasítással 75 kr.
Bontozékokkák 1 doboz 1 cs. 50.
35 kr. thea. k. cs 25
20 év óta legjobb sikerrel hasz-
nálna köhögés, hurut, hokhurut,
influenza, szukmellúség, lélekzési
akadályoknál, oldalszurásnál, idült
hokhurtnál, tudó-gyuladásnál. —
Kapható magánai a készítőnél,
Fakiss József gyógyszerárában
a „nagy Kristóly” Budapestben,
továbbá Torók Józsefnél, Király-
utca 12. Thallmayer és Setz és
Kochmeister F. uraknál.
DEBRECZENBEN: Dr. Rothschen-
nek, Tamássy Beia és Tóth Béla
gyógyszerész uraknál.

Egészséges ivó

és jó

kazántápláló víz

furás által majd mindenütt található.
Több mint 125 ilyen kutberendezés
készített.

Prospektussal ingyen szolgálnk
Neukomm Bálint fiai
Verseczen.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

MUNKAK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAJA
Debreczenben, Főpiacz, Sz. Nagy Karoly-ház. — Ajánlja magát mind mte-e

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKAK

gyors és pontos elkészítésére.

Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott iveket.

ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DISZMŰVEKET
arany, ezüst és színyomatban;

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítottatik.

HIRDETESEKET a kiadás nva heteakint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hírlapban legolcsóbban számíva közzéteszek

KUTASI IMRE
könyv- és könyomda tulajdonos.

LONDON

DISZOKLEVEL 1871

DEBRECZENBEN. Főpiacz

SZ. NAGY KAROLY-ház.

Különösen nagy
díjazás a postán
Fél évre 10
Negyed évre 5
Egyes szám 5

Művészetek helyben
KARLOSI K. LAJOS
Kereskedésében a kiadó
székhelyén a postán
számlázás.

Költség

A magyar ké-
szlet meg a jóv-
lat felett az általa
Mint már k-
most is Heged-
bizottság föléadó-
vaslatot egy meg-
széd kíséretében.

Hegedüs besz-
musa daczára is
kormányhoz, hogy
ségezési eredmé-
nyek kielégítésébe
egy füst alatt a
ságra int.

Ebből azt k-
maga Hegedüs S-
hogy majd az
eredmények nem fo-
kerle numerusait,
védelmi felesleget
tartás mérlegében.

Hegedüs ug-
mismusa mellett is
gától azt a tapaszt-
évi zárszámadási e-
zat egybehangosítás

Ez a tapaszt-
hogy az előirány-
rendszerint nagy-
vagyis a zárszáma-
előirányzat között
között.

Ez a szomor-
Hegedüssel azt a
lyet a kormányhoz

Hegedüs term-
bizonyos melegség-
a költségvetési ja-
Uiana közeve

függetlenségi és 4-
szabb beszéd kísé-
hatarozati javaslat-
kormány pénzügyi-
jesztett költségveté-
vitalva, hogy az e-
zött több olyan
meij csak a nem-
tesével realizálható
ban kimutatott

A „DEBRECZEN”

Nyelve

(D) A tisztán-
közgyűlésben Gyó-
palczat tört a ratio-
nista elvet hangzó
tasa mellett logiait
nyelvet értelem- es-
fogva rendes tanu-
az országos tolvén-
lenében is. Gy. E.
humánisták velek-
megváltozott, be-
ráltak a rationalist-
hogy a holt nyelve-
es a mai nyelven,
lemfejlesztő.

A humanisták
mazasa helytelen. E-
miszerint a tudom-
veltség nem. Azaz
boratolijumában vi-
azotul nem vet ug-
a tarsadalmi zom-
A humanisták

tek ki lobogjukra-
sukban fogait czu-
hirdetve; hogy re-
az emberhat ember-
kau csoportosulás-
sukban eszre nem
vezest meg nem e-
meg nem választja-
idők óta úgy vele-
berie löképpen a
es ei nem teríti o-
az élet, sem a tap